

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag 5 October.

DICERE VERUM QUID VETAT
H. O. R. A. T. I. U. S.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten October.

Van de Oevers van den Rijn wordt gemeld. Het betrekkelijk waardig ook het vertrek van den Hoogleraar Klee van de Universiteit van Bonn naar München geweest is, is echter in zekeren opzichte voor hem zeer voordeelig. Gaarne had men dien waardigen man behouden, opdat zijne bekende Orthodoxe bekwaamheid zoude verstreken, om de handelingen en bedrijven der leerlingen en vrienden van den overleden *Hermes* te bedekken. Doch zij verlangen bezweek voor de opreghtheid van Klee, die zich niet wilde leenen tot een oogmerk, hetwelk hij moest raden. De volgers van *Hermes* genieten thans aldaar eene volledige vrijheid en, wat meer is, de bescherming, welke zij konden verlangen hoezeer op het tijdstip der gevangenzetting van *Clemens Augustus*, men nadrukkelijk ontkend heeft, dat men hun geene gunst verleende, en zulks is omdat zij lieden zijn, waarmede men doen kan wat men wil. Al de jonge godgeleerden worden gedreven om in het kollegie, uitsluitend door *Hermesianen* bestuurd, openbaar te worden. Het plan door den heer *Braun* daargesteld, gecompliceerd door zijn *Acta Romana* bekend, schijnt aan het Gouvernement bijzonderlijk welgevallig te zijn; ook heeft men eene zeer kostbare vergrooting van het kollegie ondernomen, ten einde daarin meer dan honderd jonge theologanten te kunnen doen verblijven. *Braun*, *Achterfeldt* en *Consorten* geven zich thans door dergelijke middelen, als men wel reeds vroeger ten aanzien van den heer *Klee* gebezigd heeft, alle mogelijke moeite om den uitmuntenden hoogleraar in het Canonieke regt de heer *Walter* aan de school te plaatsen. Bij gevoig heeft *Braun* aangekondigd, dat hij voor het volgende half jaar zich met den stoel van het Canonieke regt zou belasten enz.

Men weet ook boedanig de heer *Achterfeldt* vroeger op dezelfde wijze begonnen was en welk gedrag de schrijver der *Hermesianische waarheid* hield, die, men kan zulks verwachten, niet wisten zal ons met nog eenige pamfletten en vuile romans te begunstigen. Men begrijpt van zelf dat het metropolitaansch kapittel van Keulen zich niet verzet tegen de handelingen der sectarissen, en zelfs niet eens denkt om de breve van den Paus tegen de *romans* van *Hermes* ten uitvoer te leggen. Dan, indien het van de een of twee aangekondigde *romans* dat men de *Hermesianen* als een geschikt middel beschouwt om de Catholijken van de eenheid der kerk en van haar middelpunt af te trekken en om een geslacht van jonge Priesters op te voeden, bestemd om het ontwerp eener Catholijke *Duitsche* kerk te begunstigen, welke later eene volledige schenking zou ten gevolge hebben, is het niet minder zeker van de andere zijde dat men niets verwaarloozen moet om den uitslag van een dergelijk plan te voorkomen.

Indertijd, de geheele organisatie van het openbaar onderwijs schijnt tot dezen nitslag mede te werken; doch men moet zich echter geluk wenschen dat de gebeurtenissen van 1837 den Catholijken geest van het volk helderziende hebben gemaakt, die, zelfs in de lagere klassen meerder doorzigtigheid en naauwkeurigheid dan men wel denkt, ziet. Indien onze jonge godgeleerden het Orthodoxe onderwijs, waaraan zij te Bonn gebrek hebben, niet meer kunnen paffen, zullen andere Universiteiten nog voor hen open zijn, en overigens, wij bezitten nog waardige priesters, die zich met ijver tegen deze handelingen verzetten. (erwijf de algemeene geest der bevolking ons ten zekeren waarborg verstrekt, dat dezelve vroeg of laat tot hare eerste nietigheid zullen terugkeeren.)

FRANKRIJK.

P A R I J S, den 1sten October.

De Dagblad meldt 1o. dat Sardinië deszelfs havens voor de Spaansche schepen geopend heeft, en dat de handelsbetrekkingen in dezen staat en Spanje hervat zijn; 2o. dat de schepen welke met wapenen en munitie voor don *Carlos* in drie havens geladen waren, zijn gelost.

Hel sort van *Guevara*, die de provincie *Atara* heeft zich aan het Gouvernement der Koningin onderworpen: er blijft derhalve in vier provincien geene stelling meer over die door de Carlisten bezet is; de communicatie tusschen Irua, Vittoria, Bilbao en Madrid zijn hersteld.

De troepen welke zich naar Arragon zullen begeven, vereenigen zich in Tudela, alwaar reeds de eerste brigade den 24. April was aangekomen. De Generaal *Espartaco* heeft zich naar Logrono begeven, om zijne familie te zien.

De *Phare* van *Bayonne* van den 28sten September vermeldt hetgeen de overgave van het fort *Guevara*.

Z. M. de Koning heeft bij ordonnantie van den 28sten benoemd tot het Bisdom van Digne, den abbé *Sibour*, kannunik van Nimes, en den Nikaris Generaal van Bayeux, den Abbe *Paysant*, tot het Bisdom van Angers.

Mgr. *Gaillard*, Aartsbisschop-Goadjutor van Rheims is den 20sten September na eenen verschrikkelijken doodstrijd overleden.

Op Toulon wordt van den 25sten September gemeld: b. l. m. Negen honderd man van het 41e van linie zijn heden morgen op de pakelboot te Toulon en op de korvet te *Tarn* ingescheept om naar Algiers te worden overgebragt. Het overige van het regiment zal aankomende zondag op de pakelboot der correspondentie vertrekken.

Koning *Lodewijk Philippe*, die in 1798 eenigen tijd te Dromheim onder den naam van *Federik Muller*, bij eene dame *Humbert* genaamd, gewoond heeft, heeft van deze dame eene prachtige pendule door aankomst van de Fransche ambassade te Kopenhagen, ten geschenke gegeven. *Humbert* is 75 jaren oud.

BELGIE

BRUSSEL, den 2den October.

De provinciale raad heeft het oprigten van zesien nieuwe wegen besloten; dezelyc heeft de noodzakelijkheid erkent eenen weg van Nivelles naar Braine le Comte en Enghien te leggen.

— Een ieder die veel van een lang leven houdt, zal met genoegen vernemen dat er bij Dinant, een dorp bestaat, hetwelk zich kan beroemen het gezondste van het land te zijn; dit dorp is genaamd Onhage op den weg van Dinant naar Philippeville.

Een ontegensprekelijk bewijs dier gezondheid is, dat in die gemeente, welke eene bevolking van honderd zielen telt, in drie jaren *niets* niet een enkel persoon overleden is.

— Uit Namen wordt van den 30sten September gemeld: Men verzekert dat de sloombodienst tusschen Luik en Namen, welke sedert vier maanden afgebroken was, den 1sten October zal hervat worden.

— Het hiertoe onderwezen de Paters Jesuiten de godgeleerdheid in het klooster genaamd Oost Ecloo; een dagblad meldt dat het onderwijs dezer wetenschap, alsmede de rijke bibliotheek van het klooster naar de universiteit van Leuven is overgebragt.

— Twee Protestantische familien zamengesteld uit zeven personen, wonende in de parochie van St. Jacob, te Gent, hebben dezer dagen de Catholijke Godsdienst omhelsd.

— Men meldt uit Salomich, dat een verschrikkelijke brand de helft hier stad verwoest heeft. De Europesche Consulaten hebben veel geleden. Het hotel bewoond door den Franschen Consul is in de asch veranderd en de Consul heeft niet dan met het grootste derens geteld zijn. De Franschen bergers hebben door den vat van eenen balk geblesseerd geworden.

— De *Gazette van Gent* meldt, dat in eene vereeniging van Pastoors der stad, voorgezeten door Monsg. *Delebœgue* besloten is om in de kapel van het seminarie een gedenkstuk op te rigten ter eere der leerlingen die in 1813 aan hunnen wettigen Bisschop getrouw gebleven zijn.

— De Koning van Pruisen heeft het invoeren van de geweren *a percussion* in het geheele leger bevolen, hetwelk eene verandering in de wapenoefening zal te weeg brengen. Een bataillon van het 1ste regiment garde is reeds sedert 1834 met die geweren gewapend.

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH, den 4den October.

Met genoegen hebben wij gezien, dat de schilderij, voorstellende de geboorte van den Zaligmaker op de algemeene tentoonstelling te 's Gravenhage, vervaardigd door den Heere *van der Walt*, hofschilder van zijne Majesteit, bij de beoordeeling voorkomende in het *Algemeen Handelsblad* van Dingsdag den 1sten October eene zeer gunstige onderscheiding is ten deel gevallen, te meer daar dit doek bestemd is voor een altaar stuk in de nieuwe Roomsche-Catholijke Kerk der stad Woudrichem.

Veel goeds was van dit stuk reeds gezegd en schijnt alzoo aan de verwachting volkomen te beantwoorden; intusschen wordt de waarde hiervan aanmerkelijk vermeerderd, wanneer men in aanmerking neemt, dat dit stuk door den edelen maker opzettelijk tot een geschenk aan den verdienstelijken Heer der gemeente, den Welterwaarden Heer Pastoor *B. J. van Miert*, vervaardigd is.

Dergelijke daden behoeven geene aanprijzing, de zaak spreekt; mogten zulke edele daden ten spoorslag van nieuwe weldaden verstreken, voorzeker zal dan de arbeid van onzen verdienstelijken kunstenaar meer en meer beloond zij.

— Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden is in den welsland uit Silezie, te Berlijn, aangekomen.

— Men meldt dat dezer dagen de respectieve departementen van algemeen bestuur van wege Z. M. zijn aangeschreven om bij de stane creaturen bij voorkeur die ambtenaren te plaatsen, welke in 1830 op hoogstdezelfs roepstem de wapenen voor Koning en Vaderland hebben opgevat en eerst onlangs uit de dienst zijn ontslagen. Insgelijks zijn de departementen voormeld aangeschreven de noodige voordrachten in dien zin te doen, bij aldien het posten betreft waarvan Z. M. zich de benoeming heeft voorbehouden.

Reeds sedert eenigen tijd werd onder de vertrouwdste vrienden van een huwelijk dat onze Koning voornemens was aan te gaan, gesproken; men maakte men daarvan een min of meer gehele, maar het de meest oeffentelike tot de helische daarden dat ver te worden te schrijven.

Het eerste bericht in de Noord-Nederlandsche dagbladen werd in den Noord-Brabander uit de belgische papieren overgenomen, zonder de waarheid van die nieuwstijding vooruittestellen, en zonder eenig oordeel over dezelve te vellen.

Het is bekend, dat onze Koning onder die weinige Vorsten behoort, die zich geheel toewijden aan het welzijn hunner onderdanen. — Van den vroegen morgen tot in den laten avond houdt hij zich onledig met de gewigtige betrekkingen, die hij aanvaard heeft en des avonds viadt hij alleen genoegen in den kring zijner naastbestaanden. Hij behoort niet tot die Vorsten, die hun genoegen scheppen in jachtpartijen en Schouwburgen; Hij heeft steeds een burgerlijk leven geleid, die na vermoeiden arbeid geene andere rust en genoegen genieten, dan omringd te zijn van Vrouw en kinderen.

Zijne Majesteit had het geluk eene Gade te hebben, aan welke hij oprecht verbonden was, wederzijdsche liefde heerschte bij dezelve. De Koningin behoorde tot die Vrouwen, die eenen man gelukkig maken. Hare deugden waren alom bekend en nimmer heeft laster of nijd iets ten kwade van Haar kunnen uitstrooijen.

Het verlies van die Vorstin, ~~van~~ geheel Nederland getreurd heeft, heeft den Koning, als Man, dus dubbel en diep moeten treffen. Door dit verlies en het trouwen zijner kinderen en vooral van zijne dochter Prinses *Marianne*, die Hem steeds aan het hart gelegen heeft, met eenen buitenlandschen Prins, blijft hij geheel alleen. — Na van den vroegen morgen gewerkt te hebben, vindt hij in de tusschenbeide uitspannings of verpoozings-uren en vooral des avonds geen huisselijk genoegen en trouwt meer. Uit zijn werkkabinet terug gekeerd, vindt hij de kamer, waar hij voormaals diegenen aantrof, die zijn geluk uitmaakten, ledig. Het is dus niet te verwonderen, dat Hij er op bedacht is geworden zich eene echtvriendinne te kiezen, die op zijne gevorderde jaren Hem het huisselijk genoegen, hetwelk hij verloren heeft en thans nog mist, kan teruggeven.

Ieder oprecht Nederlander, die den Koning bemint, moet zich daarin verheugen. Hoe menig Weduwnaar, die het genoegen van een gelukkig huwelijk genoten heeft, is zijne Majesteit voorgegaan. Zijn Zwager, de Koning van Pruissen en menig ander Vorst kunnen daaronder genoemd worden.

Met eene verwondering heb ik dus de gedachten betrekkelijk een huwelijk des Konings in het Handelsblad van Zaterdag den 28sten September jl gelezen. Hoe is het mogelijk, vroeg ik bij mij zelve dat men zich heeft durven verstouten eene zoodanige taal ten opzichte van eenen Koning, die men voorgoed hoog te achten, te niten. Het geheel schijnt wel van eenen fanatieken predikant te wezen, die niet durft zeggen wat hij eigenlijk bedoelt. Indien de schrijver of Prediker aan zijne Majesteit eene vrouw konde toevoeagen of opdringen, naar zijne keuze, dan voorzeker zoude hij de eerste zijn, die zich verheugde in het voornemen van zijne Majesteit. Hij durft, herhaal ik, niet zeggen, waar bij hem de schoen wringt. — Hij is beducht voor een huwelijk met eene Roomsche Catholijke vrouw. — Hij bezweert zijne Majesteit bij de schimmen van *Willem I* en *Willem III* van tot eene zoodanige daad niet overtegaan; maar weet hij dan niet dat *Willem I* twee vrouwen gehad heeft, die tot het Roomsche Catholijk kerkgenootschap hebben behoord en dat *Willem III* met eene vrouw getrouwd is, die het hoofd van het Anglikaansche kerkgenootschap was.

Welke misdad kan er voor den Koning in gelegen zijn, zoo als de schrijver het wil doen voorkomen, dat hij tot zijne vrouw zoude nemen iemand, die het R. C. kerkgenootschap is toegedaan?

Zijn de Roomsche-Catholijken dan ook geene onderdanen van zijne Majesteit? Maken deze niet ruim het één derde gedeelte van de bevolking van Nederland uit, en is hetzelfde mogelijk niet het talrijkste kerkgenootschap in dit rijk; wanneer men al de onroomschen ieder afzonderlijk wil berekenen? worden onder de Roomsche-Catholijken dan geene vrouwen gevonden, die eenen man, die eenen Vorst gelukkig kunnen maken? En waarom wil men dan Zijne Majesteit, als het ware dwingen van zijn voornemen af te zien en zijne genegenheid en huisselijk genoegen op te offeren aan de grilen van eenigen of de bevreesdheid van anderen, dat Zijne Majesteit door dat huwelijk het groote derde gedeelte zijner onderdanen genegen zoude worden?

Heeft de Koning van Pruissen ook geene vrouw genomen die tot het R. C. kerkgenootschap heeft behoord? en evenwel hebben de Roomsche-Catholijken bij Zijne Majesteit nimmer eene predilectie genoten.

Of schoon het schijnt dat Zijne Majesteit liefde en genegenheid voor de Gravin *d'Oultremont* gevoelt en overtuigd is, dat deze vrouw zijn Huwelijks geluk en genoegen kan daarstellen of bevorderen, als zijnde het eene Dame, wier goede hoedanigheden algemeen bekend zijn, geloof ik evenwel niet dat het tot een huwelijk komen zal; men wil dat dit reeds uitgesteld is en men zal het Zijne Majesteit zoo lastig maken, dat hij zijn geluk en genoegen daaraan zal moeten offeren.

Men geeft voor den Koning hoog te achten en te beminnen, maar men wil zijn genoegen en geluk tegenwerken, alleen uit afkeerigheid tegen de R. C. Kerk en wel door diezelfde mannen wier monden verdraagzaamheid prediken, maar wier harten daarvan verwijderd zijn.

Men verheert dat reeds in al de Protestantische kerken zoo niet openbaar dan in stilte gebeden worden uitgestort, opdat zijne Majesteit van zijn gemak voornemen mag terugkeeren.

(Ingezonden.)

men met aandacht het algemeen Handelsblad van Zaterdag den 28sten September j. ziet, zoo men wellet in den waanen verheuging dat ons even vaderland, ten gevolge der in loop zijnde geruchten van een aanstaande huwelijk van Z. M. den Koning in het grootste gevaar verkeerde, grooter zelfs dan dat tijdens den belgischen opstand; immers, zegt het Handelsblad, heeft het nimmer zwaarders laak te vervullen gehad als in dit oogenblik; ware men niet beter onderrigt en wist men niet met juistheid aan te toonen waar de schoen wringt, Ja dan zou men met medelijden worden bewogen, gevoelig over de tranen die het stort; immers zelfs Jeremiaden dragen het schoonste kenmerk van onverdraagzaamheid, waarvan men te vergeefs in deze eeuw een voorbeeld elders zoeken zou. Het Handelsblad schijnt aan Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, het Hoofd van den staat, een regt, gewaarborgd door de wetten, waarvan de minste zijner onderdanen naar goedvinden gebruik kan maken, te willen ontzeggen, terwijl er veel geheimzinnigs in dit geschrijf is opgesloten; trouwens een ieder ontwaart den geest des schrijvers, welke zijne pen bestuurde; ook schijnt hij zich de offers tot behoud van het Vaderland, gedurende de tien laatste jaren op het altaar gebracht, te beklagen, omdat deze zijn doel misten, namenlijk den Koning gelukkig te maken. En hoe is het thans mogelijk dat het Handelsblad, hetwelk immer het zoo hoog met Vader *Willem* op had thans deszelfs eigen gevoel niet aan bijzonder gevoel en belang van Z. M. kan opofferen? Hoe is het mogelijk dat Hij, die vroeger al de wenschen uitmaakte, thans in de hoogachtung van het Handelsblad schijnt gedaald te zijn en zulks op het gerucht alleen, hetzij dan gegrond, hetzij ongegrond, dat Z. M. voornemens zou zijn een huwelijk aan te gaan.

In het nader te sluiten huwelijk door Z. M. is niets heilloos gelegen; — Neen Handelsblad, hetgeen de Koning mogelijk doen zal, is dat gene waartoe elk Nederlander, elk burger van den staat en derhalve wat meer is het Hoofd van dien geregigd is. Dit regt aan te randen, is het heilig regt schenden en de dierbaarste belangen kwetsen. Schaam u, Handelsblad! met dergelijke grondstellingen voor te willen komen; het nederlandsche volk is niet zoo wars, van een dergelijk huwelijk als gij u voorstelt. Met verspreiding van zulke verkeerde gevoelens, moet gij u niet ten toek van het volk stellen en nog veel minder zonder lastgeving in deszelfs naam spreken. Uw gevoelens, uwe denkwijze, uwe beschouwingen worden in verre na niet zoo algemeen gedeeld als gij u wel durft voor te stellen, vooral niet in eenen vrijen staat, waarin alles geoorloofd is, wat niet is verboden, waar de gevoelens vrij zijn en aan elke gezindheid gelijke bescherming wordt toegezegd.

Of zoudt gij de gemengde huwelijk afkeuren? Dit kunnen wij bezwaarlijk gelooven want van uwe onverschilligheid hebt gij meermalen blijken gegeven en de geest van uw onverdraagzaam schrijven strekt daarvan en wel voor al de R. C. van Nederland ten waarborg. — Niemand zal gelooven dat het aan het Handelsblad onverschillig is, dat een protestant met eene Catholijke vrouw huwelijk, want juist hier wringt de schoen te zeer, maar ware de getroude eene hollandsche adelijke protestante de klaagtoon zoude zich zoo zeer niet verheffen; doch omgekeerd, gesteld dat Z. M. de Catholijke Godsdienst, zoo als zijne voorouders was toegedaan, en een huwelijk met eene protestantsche vrouw wilde aangaan, wat zoude lucht van vreugdekrachten weergalmen, en welke koesterende hoop zou in het verschiep het Handelsblad niet, toelagchen?

Wij huldigen, indien het waarheid is, het voornemen des Konings (zonder ons over de keuze der aanstaande gemalin te verkiaren.) En uit dit oogpunt de zaak beschouwende, vinden wij niet, zoo als het Handelsblad, dat er van Hoogst deszelfs zijde iets laakbaars kan worden aangetroffen, maar eerder stof tot vreugd en genoegen.

Het voornemen des Konings pleit veeleer voor het zedelijk gevoel zijner Majesteit, hetwelk hem nimmer verliet en waaraan zoo menig ander Vorst schipbreuk leed.

Wij smeeken den Hemel zijnen ruimen zegen, indien de geruchten zich bevestigen, over den dierbaren Monarch af te zenden, opdat hij tot in den hoogsten ouderdom de ruimste vruchten, welke Hoogstdezelve zich daarmede voorstelt, mag smaken in de vaste overtuiging dat hierdoor geen belang zijner onderdanen gekrenkt, maar integendeel geluk, vrede en voorspoed zal worden bevorderd.

Mijn Heer de Noord-Brabander!

Een reisje door Duitschland doende, hoorde ik van tijd tot tijd gesprekken over eene voorgenomene Echtverbindtenis van onzen goeden Koning: ik sloeg echter zulks in den wind, en beschouwde die verhalen als zoo vele verzinsels van dagbladschrijvers, die hunne geduldige lezers iets nieuws willende opdisschen, datgene als waar, of ten minsten als waarschijnlijk opgeven, dat in hunne verbeelding, of wel in hunne droomen geboren is.

Te Wisbaden echter, werd mij zoo vele verzekering gegeven dat ik niet langer ongelovig mogt blijven; men verhaalde mij, dat de keus van Zijne Majesteit gevallen was op eene Gravinne van buitengewone schoonheid, deugd en verstand, en dat het huwelijk weldra zoude voltrokken worden: in één woord, men gaf mij zoo vele verzekering dat alle twijfel werd weggenomen, en ik mij overgaf aan die inwendige vreugde, welke ieder rechtgeaard Nederlander gevoelen zal, daar het geluk van den beminden Vader, ook het geluk van zijne kinderen uitmaakt. Ik verbeelde mij die goede werkzame Vorst overstelpt met staatszorgen, naar volbragte dagtaak geheel aan zich zelven overgelaten, of wel dringd van vleijende havelingen, wier afgemeten, en konde goede nacht, niet door den adem der trouwe liefde verwarmd worden; ik verbeelde mij het genuis, van dat aangename opwekkende en vertrouwelijke huisselijk verkeer, dat onze Koning ondervond, sedert het over-

lijden eener gade, die *inzerat* was, en welk gemis nu door eene vrije keus, *eene Keus des Harts* zal vergoed worden. God Zegene den beste der Koningen, was mijn uitroep. God zegene zijn keus! God Zegene het voorwerp zijner liefde!

En nu bragt ik mij de geestvervoering te binnen, die zulk eene blijde mare in het hart mijner medeburgers zoude te weegbrengen, geestvervoering die alles overtreffen zou... ik zag reeds Ridderlijke, en niet Ridderlijke dichters, de Her aangrijpen en het voorhoofd rimpelen, om door duizendvormige Loof en Lierzangen, het on verwacht geluk van Vorst en volk, van Koning en Vaderland uit te galmen; ik voorspelde eene reeks van zinnbeeldige voorstellingen niet alleen op het toneel van den Amsterdamschen schouwburg, maar op allen in Noord-Nederland, benevens algemeene illuminatiën, volksgesien enz., enz., enz.

In deze verrukkelijke verbeelding reisde ik thuiswaarts, en dronk meermalen een buitengewoon glaasje (*wijn namentlijk want ik heb door tot het Matigheids genootschap en drink geen sterke drank*) op het welzijn der aanstaande Echtelingen toen mijn *Handelsblad* in handen kwam van Zaterdag 29 September 1839, waarin ik in plaats van vreugdezang, eene Jeremiade las, eene Jeremiade, met snikken en tranen doorspekt en met Wee en Ach geardeerd! en zulks nevens de beschrijving der festiviteiten die er plaats hebben wegens het hooge huwelijk van s' Koning Kleinzoon. Waarlijk ik was bedeesd, en konde mijne oogen niet gelooven; openlijk een Huwelijk aftekeuren van een Edele krachtvolle prins, die gemak, rust en alles heeft opgeofferd voor het ge-zin zijner kinderen en onderdanen, en die nog met het vuur der jeugd werkzaam blijft voor de welvaart van allen? te willen dat Hij zijne dagen eenzaam slijte, en alle huisselijke genoegens voor wel zegge, dit kwam mij zoo zonderling voor, dat ik het blad wegwerp, onder den uitroep die redacteur heeft een roes gedronken, of hij bemint Vader *Willem* niet meer.

Doch thans komende vond ik de stapel uwer dagbladen die gurende mijne afwezenheid waren aangekomen, en waarvan no. 118 mij de sleutel gaf van de weeklagten die door het *Handelsblad* werden aangeheven, en waarop ik bij mijne volgende zal trachten terug te komen. LEED. inlussen verzoekende een plaatsje te willen inruimen, op dat men wete, dat niet ik, maar duizenden en hondend duizenden met mij, verheugd zijn over Z. M. Cordaat besluit, vrolijk en ongereinsd uitroepende: *Leve de Koning!*

Uw Bestendige Lezer
S. Y.

U... 1 October 1839.

Met verwondering lezen wij in een der Nederlandsche Dagbladen een artikel over het Huwelijk door Z. M. volgens loopende geruchten voorgenomen. Dat hetzelfde huwelijk of ontwerp van huwelijk door een naburig volk, nog zoo kortelings met ons en vooral met de regering in omwin, openbaar in dagbladen en nieuwspapieren behandeld werd, ja zelfs getekeld, dit baarde ons juist gene bevreesing, dat zonderting moet het voorkomen in ons eigen land. Anderszins met de regering en derzelver hoort zoo zeer ingenomen nieuwsblad, niet alleen de gebeurtenissen te zien vooruitloopen, maar zulks vooral omtrent eene huisselijke aangelegenheid van de vorstelijke Familie geheel vreemd aan alle Staatskunde en dus geheel vreemd aan het volk. Onzes inziens is het geheel bezijden alle denkbeeld van constitutieonnaliteit van grondwet, zich de censuur aanmatig van eene daad welke den persoon des Koning's in het bijzonder en alleen geldt zonder met de staatkunde enige gemeenschap te hebben. De grondwet houdt bepalingen in omtrent de huwelijken der vorstelingen, zoodra dezelve in verband met, of invloed kunnen hebben op de staatkundige gesteldheid des rijks, zoodra dit laatste het geval niet is, zijn die huwelijken huisselijke aangelegenheden, geheel individueele verrigtingen waarmede het land niets gemeens heeft, welke het volk in het geheel niet aangaan, met welke niemand het regt heeft zich te bemoeijen, niets minder en niets meer dan over iedere gebeurtenis of iedere andere handeling van den Koning's prixe leven. Zoodra het voorgenomen huwelijk vreemd blijft aan staatkunde, blijft het vreemd aan het volk, vreemd aan dat gedeelte van s' Koning's leven en s' Koning's daden, hetwelk deze aan het volk verschuldigd is, op welk het volk het regt heeft en mitsdien ook als politieke gebeurtenissen onder het bereik van lands beoordeeling, goedkeuring of afkeuring vallen: zulks niet anders bevoort geen onderdaan zich tot hekelaar van de handelingen van den Koning's op te richten. De persoon van een regerend vorst is overal en in iedere omstandigheid Koning, noch als zoodanig aanzien van het politiek verantwoordelijk en aan censuur onderworpen. Zijn prive leven moet voor het volk even onschendbaar, heilig zijn als het prive leven van onderdanen het voor de regering moeten zijn, en zoo lang zijne en onze handelingen in geen verband staan met openbare betrekkingen, stand en aangelegenheden, moeten de eene en de andere even vrij, ongehinderd en ongestoord blijven.

Het zal zeker een ieder vrij staan de huisselijke levenswijze eens te beoordeelen en voor zich zelven goed- of aftekeuren; het zal zeker ieder vrij staan over het huwelijk van den Koning in het prive te denken en oordeelen even als over ieder ander huwelijk over het huwelijk van ieder particulier, en naar mate dan de persoon welke te beoordeelen staat hooger geplaatst is en meer in staat staat, zal deze dan ook meerder de oogen trekken, meer beoordeeld worden, meerder blootstaan aan bekel of toezichting: dit niettemin is het onzes inziens ongepast daarover in nieuwspapieren te dissereeren en het volk als 't ware te doen voorkomen als tusschen beiden tredende op een morganatiek huwelijk te sluiten.

(Ingezonden).

ADVERTENTIEN.

- De Notaris **JOH. DE BERGH**, te 's Hertogenbosch, heeft in het openbaar provisioneel verkocht:
- 1e. Koop.** Eens **HUIZINGE** met **STALLEN**, **SCHUUR**, **SCHOP**, **BAKHUIS**, **BEUGELBAAN**, en verdere **GETIMMERTEN**, van ouds genaamd het *Deuters-kasteel*, waarin de Herberg en Tapperij met het best Succes sedert vele Jaren wordt uitgeoefend, voorts **ERF** met schoone **WIPEN**, en andere **BOOMEN**, aangelegen **BOUW-** en **WEILANDEN**, **HAKHOUD** gelegen te *Klein Deuteren* onder *Cromvoirt*, groot te zamen 2 Bunders, 7 Roeden, 10 Ellen; met de Slagen vbof . . . . . f 3095,90.
  - 2e. Koop.** Een Perceel **WEILAND**, groot 2 Bunders, 1 Roede, 10 Ellen; gelegen als voor, achter den vorigen Koop voor . . . . . f 900,00.
  - 3e. Koop.** Een Perceel **WEILAND**, groot 2 Bunders, 20 Roeden, 90 Ellen; gelegen tegen over den eersten Koop aan de overzijde van den Weg ter plaatse genaamd *Maaij* onder *Cromvoirt* voor. f 600,00.
  - 4e. Koop.** Een Perceel **HOOLAND**, groot 49 Roeden, 40 Ellen; bij den vorigen Koop voor f 100,00.
  - 5e. Koop.** Een Perceel **HOOLAND**, groot 1 Bunder, 33 Roeden, 40 Ellen; bij de twee vorige Koopen voor . . . . . f 300,00.
  - 6e. Koop.** De voorschreve 5 Koopen in *Massa* voor f 6410,00.
  - 6e. Koop.** Een Zesde in een Perceel **HOOLAND**, genaamd *den Hoekkamp*, groot 2 Bunders, 77 Roeden, 90 Ellen; ter plaatse genaamd *Maaij* voor . . . . . f 70,00.
  - 7e. Koop.** Een Vierde in een Perceel **MOERAS**, groot 2 Bunders, 8 Roeden, 80 Ellen; in den *Hamschenpolder* voor . . . . . f 15,00.
  - 8e. Koop.** De Helft in een Perceel **HOOLAND**, groot 1 Bunder, 58 Roeden, 80 Ellen; in het *Boscheveld* onder 's Hertogenbosch voor . . . . . f 75,00.
  - 9e. Koop.** Een Perceel **HOOLAND**, genaamd *Kruiskamp* groot 1 Bunder, 93 Roeden, 70 Ellen, in het *Boscheveld* onder *Cromvoirt* voor. f 255,00
- Alles bij Gedrukte Blijfetten in het breede omschreven, zullende de Finale Verkoopings plaats hebben in de Huizinge in den Eersten Koop vermeld op Donderdag den 10den October 1839, des namiddags ten 2 ure.

De Notaris **VAN DER GOES**, te *Asten*, zal voor zijne principalen, in eene *Massa*, in het openbaar verkopen

Eene Kapitale **HOUDWOUVE**, bestaande in **WOONHUIS**, **STAL**, **SCHUUR** en verdere **GEBOUWEN**, benevens **TUIN** en aangelegen **BOUW-** **WEI-** en **HOOLANDEN**, heplant met onderscheidene Welwassende **EIKENBOOMEN**; staande en gelegen te *Asten*, ter plaatse genaamd *Ommeschen-Bosch*, te zamen groot 18 Bunders, 58 Roeden.

In gebruik te aanvaarden met Paschen 1840.

Deze Verkoop zal geschieden ten huize van **J. A. SENGERS** binne *Asten*, provisioneel op Donderdag den 17den October 1839, des namiddags ten 3 ure; zullende 14 dagen daarna de definitieve toewijzing plaats hebben.

Nadere Informatien zijn met gefrankeerde Brieven te bekomen, bij den Notaris **VAN DER GOES** voornoemd.

Wij zijn verzocht onzen Lezeren het Regtskundige Tijdschrift de **THEMIS**, hetwelk te *Utrecht* bij **A. SCHIKHOFF** gedrukt en uitgegven wordt, niet genoeg te kunnen aanbevelen — zoo wegens de mededeeling der belangrijke Arresten en Vonnissen door den *Hoogen Raad*, der onderscheidene *Provinciale Geregtshoven* en *Arrondissements Regtbanken* gewezen — als wegens de merkwaardige Bijdragen en Mengelingen in hetzelfde verrat.

- LEENDERT CORNELIS VAN DE VEN**, Junior, openbaar Notaris, residerende te 's Hertogenbosch, zal, voor zijne Principalen, in het openbaar opveilen en verkopen:
- 1e. Koop.** Een **HEERENHUIS** en **ERVE** met **OPENPLAATS**, **BLEEKVELD** en afzonderlijke Uitgang in een Gangetje, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de Kor'e Putstraat, gekw. E. 273, V. E. 119; kadastraal bekend Sectie II. No. 974, ter grootte van 1 Roede, 36 Ellen; belend de eene zijde *Duncan*, de andere zijde Huis en Erf van het Rijk, strekkende achter tegen een Erf van het Rijk.
  - Te aanvaarden bij de belating der Koopenningen.**
  - 2e. Koop.** Een **HUIS** en **ERF**, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de Lange Tolbrugstraat, gekw. A. 285, V. A. 420; kadastraal Sectie H. No. 1296, ter grootte van 28 Ellen; belend de eene zijde de

Erven VAN ROSMALEN, de andere zijde

ROZETZ, de andere zijde
Te aanvaarden bij de betaling der Koop-
penningen.

3e. Koop. Een HUIS en ERVEN, staande en gelegen te 's Hertogenbosch op het Hinthamerinde genaamd de drie Kramers, gekw. D. 114, V. D. 107, met B. F. E. K. V. E. L. D., M. O. E. S. H. O. F en afzonderlijke W. O. N. I. N. G.; Kadaster Sectie H. nis. 468 en 469, ter grootte van 8 Roeden, 15 Ellen; belend de eene zijde de Heeren M. VAN DER LINDEN en L. A. S. A. S. S. E. N., de andere zijde een Gangetje, strekkende achter tegen een Sloot.

In gebruik te aanvaarden de Moeshof half Maart en de Huiszinge 1. Mei 1840 en de afzonderlijke Woning de week na de betaling der Kooppenningen.

4e. Koop. Twee HUISJES of W. O. N. I. N. G. E. N. naast elkander, en een HUIS met S. T. A. L. E. N. een stukje M. O. E. S. H. O. F, staande en gelegen achter den voorgaanden Koop; Kadastraal bekend Sectie H. nis. 466 en 467, ter grootte van 89 Ellen.

Te aanvaarden de Woning in de Week volgende op de betaling der Kooppenningen en het Stukje Moeshof half Maart 1840.

De 3e en 4e Koopen zullen in Massa en ieder afzonderlijk worden geveild.

5e. Koop. Eene HUISZINGE met W. A. S. C. H. H. U. I. S. en B. L. E. E. K. E. R. I. J., staande en gelegen te 's Hertogenbosch, nabij de Tolbrugstraat achter de Hoofdwacht, gekw. A. 408, V. A. 433; Kadaster Sectie H. nis. 1286 en 1287, ter grootte van 18 Roeden, 36 Ellen; belend aan beide zijden Mevrouw de Wed. H. J. H. E. E. R. E. N. en achter de Dieze.

Betast met eenen Grondcyns aan de Domeinen, van zes Cents jaarlijks.

In gebruik te aanvaarden 1. Novemb. 1842.

Deze verkoop zal geschieden provisioneel op Donderdag den 10den October 1839 en finaal den 24sten derzelfde maand, beide dagen des avonds ten zeven ure, in het Koffijhuis de Plaats Royaal bij C. VERHASSELT, te 's Hertogenbosch.

Breeder bij gedrukte Biljetten omschreven en nadere inlichtingen daaromtrent te bekomen bij voornoemden Notaris VAN DE VEN.

* * J. N. COOLEN, Vendumeester te 's Bosch, zal op Dingsdag, den 16den October 1839 en volgende dagen des Namiddags ten 2 ure in de Societeit CASINO op den Papenhulst, bewoond bij de Erven van Wijlen den Heer J. VAN DUUREN, verkopen:

Eenen zeer deifigen en netten INBOEDEL in alles wat tot eene volmaakte Societeit en restauratie noodig is, bestaande in: Mahogniehouten SECRETAIRES, CHIFFONNIERES, LADE- en PENANTTAFELS, BUREAUX, een aantal SPEELTAFELS, STOELN met trijpen zittingen, HOEKBUVETTEN, KABINETTEN, LE DIKANTEN, verscheidene kostbare SPIEGELS en PLATEN achter glas met vergulde Lijsten, zeer fraaije moderne KROONEN, LAMPEN en LUSTERS, PENDULES en HANGKLOKKEN.

Eene groote partij ZILVERWERK, bestaande in: Eenige dozijnen LEPELS en VORKEN, MOSTAART- en PEPPERBUSSEN, ZOUTVATEN, OLIE- en AZIJNSTELLEN, KANDELAARS, GOUDEN en ZILVEREN HORLOGIEN en meer ander GOUD en ZILVER, fraaije PLEETE KANDELAARS, OLIESTELLEN, FLESSENBAKKEN, TAFELKOMFOOREN en andere GARNITUREN. Een compleet TAFEL PLATEAU. Eene groote partij VERBAKTE GOEDEREN, extra fraai DAMAST, LINNEN en PELLEN, een aantal welgevulde BEDDEN, MATRASSEN, TAPJEN en CARPETTEN.

Eene zeer groote partij KRISTAL, PORCELEIN, GLAS- en AARDEWERK, waaronder differente SERVIEZEN, TAART- en PASTIJVORMEN. Eene partij koperen VORMEN en ijzeren KEUKENGEREEDSCHAPPEN. Extra fraaije en moderne KAGHELS. Een zeer schoon en solide BILLARD met zijn toebehooren. Eene partij TUINSTOELN, TAFELS, BANKEN en meer andere Goederen te veel om te melden, dewelke op Zaterdag den 13den en Maandag den 15den October van 's morgens 10 tot 12 en van 's namiddags 2 tot 4 uren te zien zijn.

* * Al die genen welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan nu wijle den Heer JOHANNES JOSEPHUS VAN ROSMALEN, in lever Lintfabriekant, gewoond hebbende te 's Hertogenbosch en aldaar den 20sten September 1839 overleden, gelieven daar van voor den 1sten November 1839 opgave en betaling te doen, ten Huize van GODEFRIEDUS JACOBUS VAN DE VEN Lz. Koopman wonende in de Vugterstraat te 's Hertogenbosch; na welken tijd geen pretentien meer zullen kunnen aangenomen worden.

Te 's Hertogenbosch, bij D. A. A. DE ROOY, Boek- en Courantdrukker.

Gravenmarkt.

Te Amsterdam van Maandag den 28en October.
Tarwe als voren, doch bijna zonder handel, alleen 128 p. n. Zoensch f 176, 178, Rogge met weinig handel, een doer 118 p. Rige f 175, 120, 121 p. Garst in een doer 103 p. Neder-Rijnse Winter f 175. Haver en Hoekveit zonder handel.
Tegen Vrijdag zijn in publieke veiling aangeslagen circa 16 L. b. Poole. Tarwe iets beschadigd, van 127 p. en circa L. oude roodb. dito.
Koolzaad in een doer; Hoekveit 46 pr vl. Vriesch 44 p. vl.
Lijnzaad zonder handel.
Raapolie per 6 rw. f 32½, Vlieg. f 31½ a 31½; lo Okt. f 31 4 ½; Nov. f 31 a 31; Dec. 31½ a 32; Mei 1840 f 32½.
Lijnolie per 6 rw. f 29½, Vliegand f 27½.

BINNENLANDSCHE BEURS PRIJZEN

Beiden Maandag den 28en October 4½ Ure.
Week. Sch. 2½ p. Ct. 53½, Ditto 5 p. Ct. 101½, Kandiljatoe 174½, Am. Sjind 4½ p. Ct. 95½, Handelsm. 174½, 174 Oost-Indie, 4 p. Ct. 90½, Ardeins 85 p. st. 26½, Passive, 8½, Fr. Uitgest. 9½, Oude, 103½, Mexikanen 26½.

Latere Berigten.

B R U S S E L den 3den October.

Men verneemt dat onderscheidene estafetten heden morgen Gent en andere steden van Vlaanderen door het ministerie van oorlog verzonden zijn, waarschuwend met bevelen voor de militaire autoriteiten om gezamenlijk te overleggen, welke middelen te nemen zigen ten einde de gisting, die in de drie eerste dagen dezer week Gent geheerscht heeft, te doen ophouden.

Volgens berigten van reizigers heden morgen thier over de Spoorweg aangekomen, is gisteren avond en heden morgen de stad Gent niet meer verstoord geweest en men bespeurde geen verontrustende teekenen meer.

Zonder aan die onvermogen pogingen der twee overwonnen partijen (het orangisme en republicanisme) eenig gewigt te willen hechten, hetwelk zij niet verdienen, is het gouvernement echter verplicht dezelve als zeer ernstig te beschouwen. Het is onmogelijk dat hetzelfde langer de op de openbare orde, aanslagmakende handelingen onder voorwendsel van industriële crisis kan verdragen.

Wij ontkennen niet zegt te Commerce Belge den bekrompenen staat die op de fabrikanten van Gent en huane werklieden drukt.

Wij betwisten echter dat deze staat van zaken, die algemeen aan het ministerie moet worden toegeschreven. Te Rouaan, te Rissel, te Mulhansen, in al de fabrieksteden van Engeland, in Duitschland zelfs hebben de hoofden van etablissementen het jagloon, te gevolge van de stremming in den handel, moeten verminderen. Zie hier in het kort het verslag van het gebeurde.

De opstand van Maandag heeft zich in den avond van Dingsdag op eene bedenkelijke wijze hernieuwd.

Tegen het vallen van den avond hebben benden leerjongens van 10 tot 15 jaren de wapenplaats en omringende straten doorloopen, uit roepingen: *Leve de republiek! Leve Napoleon! Leve Willem! Leve Holland!* etc. etc. lieden die op onderscheidene plaatsen bijeengekomen waren. Men ven echter voor deze oproerige kreten ongevoelig en keurden deze ve ten hoogste af. Ten 7 ure begaven die leerjongens versierd door eenige werklieden en de aanslokers zich naar de vrijdagsmarkt, alwaar zij nieuwe buitensporigheden bedreven. Ten 9 ure werd het oproer verschrikkelijk en de vrijheidshoorn werd bedreigd. Een Commissaris van Politie begaf zich naar de Societeit Concordia, alwaar de Burgemeester was om hem daarvan kennis te geven, doch de Heer *Manne-Barth* antwoordde: *Laat hen maar begaan!*

Inderdaad de muitelingen, waaronder vele beschonkenen, hebben alle moeite gedaan om den vrijheidshoorn weg te hakken, doch zulks niet kunnende gelukken, hebben zij denzelven door middel van planken en drooge stikken in brand gestoken en in eenige minuten was de vrijheidshoorn in de asch. De Compagnie infanterie bleef onbeweeglijk met het geweer in den arm staan.

De kommandant van de stad verscheen met een zwak eskor op de markt, om de muitelingen uit te noodigen van uit een te gao hen anders te zullen arresteren; doch deze hoofdofficier is door de menigte mishandeld en met steenen geworpen geworden.

De atroupementen duurden tot in den nacht voort, wanneer muitelingen naar de herbergen zijn gaan drinken en zingen.

Dingsdag morgen ten 8 ure waren duizende werklieden op vrijdagsche markt bijeen, bittere klagten legden de fabrikanten het ministerie aanvoerende. Ten tien ure begaf zich de menigte door onderscheidene straten naar het hotel van het Gouvernement gaven hun verlangen te kennen aan den Gouverneur, die hun antwoord gaf, dat hij hetzelfde aan het ministerie zou overmaken binnen twee dagen antwoorden, waarna de menigte naar het stad is gegaan om de loslating van twee honderd marken te verdedigen. De geheele stad was in beweging doch de volkschelingen zijn eenige glazen ingeworpen te hebben uit een gebouw.

Woensdag hebben nog eenige groepen werklieden de straten vliegende doorloopen en des avonds de glazen van de fabriek van Heere de Gants van der Scheeren onder de kreten van *Leve republiek!* ingeworpen.

De politie en de troepen hebben het oproer echter kunnen beteugelen en het gezag heeft maatregelen genomen om verdere lusten tegen te gaan. Een piket infanterie beschermde de gezag fabriek, een brandbrief is aan den Heer *de Gant van der scheeren* geschreven.

Men verzekert dat de beruchte *Kats* in de stad was en voor de volksverenigingen in den namiddag gepredikt had.